

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.502/2017/8.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Kovács Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Halmos Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Halmos Péter ügyvéd)

Az alperes(ek) :

I. rendű

II. rendű

Az alperes(ek) képviselői:

Zamecsnik, Pósfai és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Árnysai Katalin ügyvéd) I. rendűért

Lázár Sándor felszámolóbiztos II. rendűért

A per tárgya:

személyiségi jog megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél/felek:

I. rendű alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Pécsi Ítéltábla Pf.VI.20.091/2016/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pécsi Törvényszék 15.P.20.314/2016/5.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg tizenöt napon belül a felperesnek 37.050 (azaz harminchétezer-ötven) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az I. rendű alperes köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes ... város polgármestere, az I. rendű alperes húsipari vállalkozó a II. rendű alperes törvényes képviselője. 2012. december 13-án a ... elnevezésű rendezvényen a felperes tájékoztatta a jelenlévőket arról, hogy a ... és a ... egy több mint háromszáz főt foglalkoztató, évente több mint 1 millió sertés levágására alkalmas vágóhid beruházást tervez létesíteni ... Az I. rendű alperes ezen alkalommal nem volt jelen, de a jelenlévők közül ketten is úgy értelmezték a bejelentést, hogy másnap (2012. december 14-én) fogja a felperes aláírni a beruházásra vonatkozó előszerződést az önkormányzat nevében.
- [2] A ... és a ... részéről a cégeket képviselő ... és ... vezérigazgatók aláírását tartalmazó előszerződést 2012. december 14-én küldték meg a felperes részére ... vezérigazgató-helyettes útján. Nevezett személy volt a vágóhid projekt vezetője. A következő napon 2012. december 15-én tartott képviselő testületi ülést a helyi önkormányzat. A felperes polgármesterként a munkahelyteremtő beruházásról szóló előterjesztést utólag vette fel a napirendi pontok közé. Az előterjesztést zárt ülésen tárgyalták. Ezen alkalommal a polgármester kiosztotta az előszerződés másolatát, majd a képviselő testület 189/2012. számú határozatával a „munkahelyteremtő beruházásról” megnevezésű határozatot elfogadta. A képviselő testület az előterjesztést támogatta, felhatalmazta a polgármestert az előterjesztés szerinti előszerződés aláírására és a beruházás megvalósítása érdekében az önkormányzat részéről szükséges további intézkedések megtételére, valamint a beruházás előkészítése érdekében addig megtett intézkedéseket, területvásárlásokat jóváhagyta. A felperes ... Önkormányzata nevében ezt követően írta alá az előszerződést a beruházókkal.
- [3] 2012. december 21-én cikket jelentetett meg az Informayer megnevezésű helyi hetilapban az Önkormányzati Hírek állandó mellékletében az önkormányzat sajtóreferense. A cikkben az szerepel, hogy több hónapos előkészítés után került aláírás és pecsét arra a megállapodásra, amely értelmében „Hamarosan jelentős értékű élelmiszer-feldolgozó üzem létesül a városunkban, az erről szóló három oldalú kontraktust egy hete látta el kézjeggyével az önkormányzatunk nevében ... polgármester...Az élelmiszeripari tevékenységnek legkésőbb 2016. január 1-jén meg kell kezdődnie”.
- [4] Ezt követően az I. rendű alperes 2013. január 11-én fizetett hirdetést tett közzé az ... hetilapban „Nyílt levél ... város polgármesteréhez” címmel. A nyílt levelet, mint a II. rendű alperes ügyvezető igazgatója és „... lakos” megjelöléssel jegyezte. A cikkben többek között a következők szerepeltek: „Társaságunk, a ... 2012. december 21-én az ... Önkormányzati Hírek megjelent oldalán értesült róla, hogy ön az önkormányzat nevében egy évi egymillió

darabos sertésvágóhíd építésére vonatkozó megállapodást írt alá - egy héttel korábban - a ... bankár érdekeltségi körébe tartozó ... és a ... képviselőivel. Jómagam csak egy héttel korábban értesültem arról, hogy ön a mohácsi ... (2012. december 13-án) kifejtette, hogy egy több hónapos - „nem publikált” - tárgyalássorozat végén másnap azaz 2012. december 14-én (!) fogja aláírni a nevezett megállapodást...Tudomásom szerint polgármester úr 2012. december 21-én, pénteken zárt ülésen adatta át a képviselőknek a nevezett megállapodás előterjesztését, majd néhány perccel később szavaztatott, az előterjesztést gondosan visszakérte. Megfelelő gyakorlat-e az, hogy ön már december 14-én aláír egy ilyen volumenű szerződést és azt csak 2012. december 21-én fogadtatja el(?) (az utólag jóváhagyás csak az ön védelmét szolgálja?). A cikkben az I. rendű alperes kifogásolta, hogy ilyen nagy volumenű beruházás előtt a helyi lakosokat nem kérdezte meg a polgármester, nem végeztetett környezet tanulmányt, valamint kizárta a döntésből az önkormányzati képviselőket és az érintett vállalkozásokat".

- [5] Ezt követően az I. rendű alperes kötetlen beszélgetésen találkozott ... a ... akkori vezérigazgató-helyettesével a vágóhíd akkori projektvezetőjével, valamint ..., a ... PR igazgatójával 2013. január 16-án az I. rendű alperes nyaralójában. Az I. rendű alperes a beszélgetés tartalmát az érintettek hozzájárulása nélkül rögzítette. Az I. rendű alperes érdeklődésére ... azt válaszolta, hogy a szerződést tényleg 14-én írták alá. A kijelentés valós tartalma az volt, hogy a ... képviselői 2012. december 14-én írták alá az előszerződést, amelyet a polgármesternek eljuttattak.
- [6] 2013. január 18-án az ... Hetilap Önkormányzati Hírek mellékletében a felperes polgármesterként közleményt jelentetett meg a ... épülő vágóhíd beruházással kapcsolatban , amiben rögzítette, hogy „ a megállapodást - ellentétben ... valótlan állításával - a képviselő testületi döntést követően írtam alá".
- [7] Ezt követően 2013. január 21-i dátummal az I. rendű alperes közleményt jelentetett meg az ... Hetilapban, amelyet a ... ügyvezető igazgatójaként, illetve ... lakosként írt alá, a közlemény címe „Gondolatok egy közleményhez” volt. Ezen közleményben rögzítette, hogy a felperes 2012. december 21-én informálta a közvéleményt a megállapodásról. Közölte, hogy jogosan feltételezte azt, hogy a létesítés a több hónapos előkészítéssel arra utal, hogy egy engedélyes eljárás van túl az ügy, melynek végén született a megállapodás. A közlemény a polgármester bejelentését megtévesztőnek nevezte. Az I. rendű alperes azt közölte, hogy a felperes 2012. december 13-án több mohácsi cégvezető előtt bejelentette, hogy másnap fogja aláírni a három oldalú kontaktust, ebből pedig biztosra vehető, hogy a 2012. december 15-i testületi ülést megelőzően került sor az aláírásra. Az I. rendű alperes közölte azt is, hogy a december 14-i aláírás időpontját az érintett beruházó cég képviselői megerősítették. Ebből az I. rendű alperes a következő következtetést vonta le: „Tehát ... egy nappal előbb írt alá, mint azt a képviselő testület

elfogadhatta volna. Akkor most ki állít valótlant?".

- [8] A levél ezt követően így folytatódott „Mit tudott erről a testület és milyen körülmények között hagyta jóvá? Lássuk! Előre semmit sem tudhatott, hisz ... maga közölte, hogy „üzleti érdekek” miatt nem kommunikált korábban a beruházásról. Utólag már tájékoztatta ugyan a képviselőket, de ekkor már alá volt írva a szerződés. Ami pedig a zárt ülésen történt azt nem ... tollából, hanem a ... képviselő-testület egy jelen volt képviselőjétől tudtam meg. Akkor most ki állít valótlant? Ennyit a „megfontolt” döntésről!”. Ez a közlemény azzal az okfejtéssel zárult, hogy minden a felperesnek feltett kérdésnek megvolt a maga értelme, de a felperes az II. rendű alperes belső ügyeinek firtatásával, valótlanságok állításával és személyeskedéssel válaszolt.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [9] A felperes módosított keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes megsértette jóhírnevét és becsület védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az ... Hetilap 2013. január 11-i és 2013. január 21-i számában megjelentetett nyílt levelekben valótlan tények állításával, illetve valós tények hamis színben való feltüntetésével azt a hamis látszatot keltette róla, hogy az önkormányzati törvény, illetve a ... város Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltakat megsértve, ő azokat megkerülve, egy személyben hozott döntést a vágóhíd beruházás megállapodásának aláírásáról. A megállapítás mellett kérte az alperesek eltiltását a további jogsértéstől, kérte az elégtétel adására kötelezést továbbá azt, hogy az I. rendű alperes levelenként 250.000-250.000 forint nem vagyoni kártérítést és kamatait fizessen meg részére. Másodlagosan, vagylagosan a II. rendű alperessel, mint az I. rendű alperes vezető tisztségviselő irányítása alatt álló céggel szemben az objektív szankciók alkalmazását kérte.
- [10] Az I. rendű alperes ellenkérelmében elsődlegesen vitatta, hogy magánszemélyként perelhető lenne, továbbá azt állította, hogy a felperesnek sem jóhírneve, sem becsülete nem sérült a két közleményben írtak kapcsán, továbbá a felperes magatartása adott okot a közlemények megírására. Álláspontja szerint a cikkekben szereplő mondatok, a szabad véleménynyilvánítás határán belül maradtak, amelyet a felperes mint közszereplő túrni köteles. Az I. rendű alperes szerint a felperes becsületét semmilyen módon nem sértette. A II. rendű alperes ugyancsak a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a ... a felszámolás előtti ügyvezetőjének taggyűlési felhatalmazása a per tárgya szerinti nyilatkozatok megtételére nem volt. Egyebekben egyetértett az I. rendű alperes álláspontjával.

Az első- és másodfokú ítélet

- [11] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének részben adott helyt. Megállapította, hogy az I. rendű alperes azzal, hogy az ... elnevezésű reklám és kereskedelmi hetilapban közzétett 2013. január 21-én kelt „Gondolatok egy közleményhez” című írásában a „Ki tudott róla?” alcímű részben az (1)-(3) bekezdésben írtakkal megsértette a felperes jóhírnevét. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy elégtétel adásaként ugyanezen sajtótermékben azonos helyen és betűtípussal a valótlan tényállítást elismerve tizenöt napon belül fizetett közleményben bocsánatkérés formájában adjon elégtételt. Kötelezte továbbá az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 250.000 Ft nem vagyoni kártérítést és ennek 2013. május 23. napjától járó törvényes mértékű kamatát. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Az elsőfokú bíróság úgy rendelkezett, hogy a peres felek (felperes és I. rendű alperes) egyaránt 36.000-36.000 forint illetéket kötelesek az államnak megtéríteni, illetve a peres felek a perrel felmerült költségeiket maguk viselik.
- [12] Az ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy az első nyílt levélben foglaltakért a II. rendű alperes, mint gazdasági társaság tartozik felelősséggel, mert azt a levelet az I. rendű alperes, mint a II. rendű alperes tisztségviselője jegyezte a cég érdekeit is szem előtt tartó adekvát kérdéseket tett fel. Az elsőfokú bíróság szerint tehát az első levélben vezető tisztségviselő jogkörét az I. rendű alperes nem lépte túl az első nyílt levélben foglaltak jogsértést nem valósítottak meg. A felvetett kérdések kritikai értékelést tartalmaztak, negatív véleményt fejeztek ki az akkor rendelkezésre álló adatokkal összhangban vannak a véleményt pedig a közszereplő polgármesternek túrnie kell.
- [13] Mindezekről eltérő álláspontra helyezkedett az elsőfokú bíróság a második levél vonatkozásában. Megállapította, hogy az abban foglaltak tekintetében az I. rendű alperes, mint magánszemély perelhető, mert itt az I. rendű alperes már személyes ügyének tekintette a beruházás körüli vitát, a második levélben az I. rendű alperes már nagyobb részt egyes szám első személyben fogalmazott.
- [14] A második nyílt levéllel kapcsolatban az elsőfokú bíróság szerint megállapítható volt, hogy abban az I. rendű alperes megsértette a felperes jóhírnevét, bár ez a levél is alapvetően értékítéletet tartalmazott azonban a vélemény önkényes volt és a valóságot hamis színben tüntette fel. Az elsőfokú bíróság szerint a vélemény valótlan felfokozott érzelmeket tükrözött, amelyet a polgármester, mint közszereplő sem volt köteles eltúrní. A polgármesteri tevékenységének törvényességét kérdőjelezte meg az I. rendű alperes a város nyilvánossága előtt. Mindezekre figyelemmel a második közlemény vonatkozásában az elsőfokú bíróság a jogsértést megállapította, alkalmazta az igényelt objektív szankciókat és nem vagyoni kártérítést ítelt meg a felperes javára és az I. rendű alperes terhére. Miután nem merült fel adat arra nézve, hogy a

perbeli eseményeket követően az I. rendű alperes újabb közleményeket jelentetett volna meg az I. rendű alperesről jogsértő tartalommal, ezért az eltiltás jogkövetkezményének alkalmazásától az elsőfokú bíróság eltekintett.

- [15] Az I. rendű alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, ugyanakkor pontosításokat alkalmazott. Konkrétan meghatározta a jogsértőnek talált kitételeket a következő módon: „Az I. rendű alperes az ... Hetilapban közzétett 2013. január 21-én kelt „Gondolatok egy közleményben” című írásában a következő kijelentésekkel sértette meg a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát:

„A 2012. december 15-i (szombati) testületi ülést megelőzően aláírta”

„...tehát ... egy nappal előbb írt alá, mint azt a képviselő-testület elfogadhatta volna”... utólag már tájékoztatta ugyan a képviselőket, de akkor már alá volt írva. A másodfokú bíróság konkrétan meghatározta az elégtételt adó közlemény szövegét is a következő tartalommal:

„Alulírott ... valótlanul állítottam az ... Hetilapban közzétett 2013. január 21. napján kelt „Gondolatok egy közleményhez” című nyílt levélben, hogy ... polgármester a 2012. december 15. napján megtartott képviselő-testületi ülést megelőző napon, a képviselő-testület tudta és hozzájárulása nélkül írta alá a ... és a ... által létesítendő vágóhídra vonatkozó előszerződését. A valós tény az, hogy a polgármester a képviselő-testületi ülés után a képviselő-testület hozzájárulásával írta alá az előszerződést”. A másodfokú bíróság az elsőfokú illetékviseléséről úgy határozott, hogy a felperes és az I. rendű alperes külön-külön köteles 36.000-36.000 forint illetéket megfizetni, másodfokú eljárás kapcsán pedig az I. rendű alperest kötelezte perköltség fizetésére a felperes irányába, illetve a le nem rótt teljes másodfokú eljárási illeték megfizetésére.

- [16] A jogerős ítélet indokolása rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból helyes következtetéseket vont le, ugyanakkor a rendelkező rész pontosítása vált szükségessé. A jogerős ítélet nem fogadta el azt az I. rendű alperesi érvelést, hogy csupán okszerű véleménynyilvánítás történt volna, a jogsértőnek talált kitételeket egyértelműen tényállításnak minősítette, (valótlan az előszerződés aláírása a képviselő-testület hozzájárulása nélkül), amely a véleménynyilvánítás külső korlátja lehet. Kiemelten rögzítette azt, hogy ténykérdésnek tekintendő, hogy a felperes az előszerződést pontosan mikor írta alá. Az I. rendű alperes állítása egyértelműen az volt, hogy az aláírásra 2012. december 14-én került sor. Ez ténybelileg valótlan még akkor is, ha az önkormányzat sajtója által kiadott 2012. december 21-i közlemény valóban megtevesztő lehetett. Külön rögzítette a másodfokú bíróság azt, hogy a szerződő partnerek képviselői arról nyilatkoztak, hogy ők a maguk részéről a szerződést mikor írták alá (2012. december 14.) ugyanakkor a bíróság előtt tanúként ... előadta, hogy amikor ők aláírták az

előszerződést, azon a felperes aláírása még nem szerepelt. Kiemelte a jogerős ítélet azt, hogy önmagában nem feltétele a jogsértés megállapításának az, hogy maga a jogsértés konkrétan hátrányt okozzon.

- [17] Az I. rendű alperes fellebbezésére tekintettel a jogerős ítélet indokolása kifejtette azt, hogy az elsőfokú bíróság nem terjeszkedett túl a kereseten tekintettel arra, hogy a felperes megjelölte, hogy mit kifogásolt, megjelölte a megsértett jogot és közölte igényeit is. A bíróságnak lehetősége van arra, hogy a jogsértés megállapítása körében valós tény hamis színben való feltüntetése helyett valótlán tényállítás kapcsán állapítson meg jogsértést. A rendelkező rész pontosítása kapcsán a jogerős ítélet kifejtette, hogy egyértelművé kellett tenni, hogy pontosan mivel sértette meg az I. rendű alperes a felperes jóhírnevét és pontosan milyen tartalommal kell elégtételt szolgáltatni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [18] A jogerős ítélet ellen az I. rendű alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a jogerős ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének teljes elutasítását. Álláspontja szerint a jogerős ítélet megsértette a kérelemhez kötöttség alapelvét, miután a felperes eredetileg hamis látszatkeltezt kifogásolt, a jogerős ítélet valótlán tényállítás miatt marasztalta el az I. rendű alperest. Az I. rendű alperes álláspontja szerint ezzel a jogerős ítélet túlterjeszkedett a kereseti kérelmen. Észrevételezte azt is, hogy a felperes gyakorlatilag nem határozta meg, hogy melyek lennének a hamis színben feltüntetett tények.
- [19] A felülvizsgálati kérelem álláspontja szerint a jogerős ítélet érdemben tévesen mérlegelte a rendelkezésre álló tényeket, kirívóan okszerűtlenül tette azokat a mérlegelés tárgyává, álláspontja szerint a levélben az I. rendű alperes okszerű következtetéseket vont le és utalt arra is, hogy a kialakult bírói gyakorlat szerint tényállítása is lehet véleménynyilvánítás a konkrét körülményektől függően, mégis marasztalták az I. rendű alperest. A kérelem rögzítette, hogy az akkor rendelkezésre álló adatokból az I. rendű alperes okszerű következtetéseket vont le, kialakított álláspontja a szabad véleménynyilvánítás megengedett határai között maradt. Megjegyezte a kérelem azt is, hogy ha végül is az állapítható meg, hogy az I. rendű alperes tévedett egyes tények vonatkozásában, az semmiképpen sem róható a terhére, a kialakított vélemény pedig kifejezőmódjában nem bántó, nem sértő vagy megalázó. A közszereplő felperes túrni köteles a nem megalázó véleménynyilvánítást arra is figyelemmel, hogy egyértelműen közügyről van szó egy jelentős beruházás tekintetében.
- [20] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, álláspontja szerint a jogerős ítélet helyesen állapította meg a tényállást és a mérlegelése sem

kifogásolható, indokolási kötelezettségének is eleget tett a jogerős ítélet, nem terjeszkedett túl a kereseti kérelmen, volt értékelhető konkrét kereseti kérelem.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [21] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet nem találta alaposnak és a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [22] Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése értelmében az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége. A (2) bekezdés szerint Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait. A (3) bekezdés szerint az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése, vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. A VI. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jóhírnevét tiszteletben tartsák. A IX. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. A (4) bekezdés értelmében a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére. A perbeli közlések a régi Ptk. alapján kerülhettek elbírálásra. Az 1959. évi IV. törvény 75. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. Ezen jogok a törvény védelme alatt állnak. A 78. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnev védelmére is. A (2) bekezdés értelmében a jóhírnev sérelmét jelenti különösen, ha valaki másról azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.
- [23] Az állandó bírói gyakorlat az általános személyiségi jogi perekben is alkalmazza a Legfelsőbb Bíróság által a PK 12. sz. állásfoglalásba kidolgozott vizsgálati szempontokat. Ennek megfelelően a kifogásolt közleményt a maga egészében kell vizsgálni, a kifogásolt közléseket nem formális megjelenésük, hanem valós tartalmuk szerint kell megítélni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A jogosult személynek megítélése szempontjából közömbös részletek, lényegtelen pontatlanságok nem adnak alapot jogsértés megállapítására. Véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, továbbá a gazdasági, politikai, tudományos vagy művészeti vita önmagában ugyancsak nem szolgálhat személyiségi jogsértés megállapítására. Az alkalmazható szankciók köréről a Ptk. 84. § (1) bekezdése rendelkezik.
- [24] A jelen esetben a felperes az elsőfokú ítélet ellen nem

fellebbezett, illetve a jogerős ítélet ellen nem terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Mindebből a Pp. 275. § (1) és (2) bekezdése alapján az következik, hogy a jelen felülvizsgálati eljárásban a Kúria kizárólag a második cikk vonatkozásában vizsgálhatta azt, hogy az ott kifogásolt kitételek valóban sértik-e a felperes jóhírnevét. Azt kellett tehát vizsgálni, hogy történt-e az I. r alperes részéről valótlan és sértő tényállítás, vagy pedig valós tényeket tüntetett-e fel az I. rendű alperes hamis színben a második közleményében vagy sem.

- [25] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet nem találta alaposnak. Nem találta megalapozottnak az I. rendű alperes azon álláspontját, hogy a jogerős ítélet megsértette volna a Pp. 3. § (2) bekezdését, azaz túlterjeszkedett volna a kereseti kérelmen azzal, hogy nem valós tények hamis színben való feltüntetését állapította meg, hanem valótlan tényállítások miatt marasztalta az I. rendű alperest. A Kúria szerint helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy az állandó és a következetes bírói gyakorlat szerint a bíróságnak az adott kereset keretei között törvényes lehetősége van arra, hogy való tények hamis színben való feltüntetése helyett valótlan tényállítás miatt állapítson meg jogi felelősséget, a jogerős ítélet érdemben a felperes által érvényesített igény keretei között maradt.
- [26] A Kúria szerint azt is jogszabálysértés nélkül állapította meg a jogerős ítélet, hogy a szöveg összefüggéseire is figyelemmel ugyan bizonyos adatokból származó következtetésekből van szó, azonban azok konkrét megjelenésükben már tényállításnak minősülnek. Ténykérdés (tényadat) az, hogy a konkrét szerződést a felperes polgármesterként mikor írta alá (dátum szerint) és azt megelőzte-e vagy sem az önkormányzat képviselő-testületének a beruházás támogatásáról szóló döntése. Az aláírás időpontja konkrétan bizonyítható adat, ezért az Alkotmánybíróság mércéje szerint is tényállításnak minősül.
- [27] A felülvizsgálati eljárásban általános érvényesül a felülmérlegelés tilalma, azaz nincs helye a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének. Ez alól kivételt csak az jelent, ha a bizonyítékok mérlegelése kirívóan okszerűtlen vagy nyilvánvalóan ellentétes a véleményalkotás elemi szabályaival (BH 2013.évi 119. jogeset). Ilyen körülményt a jelen esetben a Kúria nem észlelt. A jogerős ítélet részletes indokát adta annak, hogy az I. rendű alperes védekezését miért nem fogadta el. Helytállóan indokolta az álláspontját abban a körben, hogy miért nem találta az I. rendű alperes részéről bizonyítottanak azt, hogy a felperes a kérdéses szerződést az önkormányzat részéről 2012. december 14-én, azaz a képviselő-testület döntése előtt, annak felhatalmazása nélkül (hatáskörét túllépve) írta volna alá. Fontosnak tartja külön kiemelni a Kúria, hogy a jogsértőnek talált második cikk időpontjában az önkormányzat korábbi közleményét már helyesbítették és a per adatai szerint az önkormányzattal szerződő partnerek képviselői a felperessel csak azt közölték, hogy ők maguk (és nem a

felperes) mikor írták alá a szerződést. Ilyen körülmények között nem okszerűtlenül állapította meg a jogerős ítélet, hogy tévesen állította az I. rendű alperes a felperes általi aláírás időpontját. Az I. rendű alperes a második cikk megjelenése időpontjában már a körültekintést a Kúria szerint is elmulasztotta. Arra az I. rendű alperes önmagában helyesen hivatkozott arra, hogy az adott körülmények között tényállítás is véleménynyilvánításnak minősülhet. A 36/1994. (VI.24.) AB határozat indokolása szerint a szabad véleménynyilvánításhoz való alapjogot is csak felelősséggel lehet gyakorolni és annak külső korlátját jelenthetik a sértő és valótlan tényállítások.

- [28] Annak valótlan állítása pedig, hogy a felperes az előszerződés aláírásával jogszabályt sértett (nem várta be a képviselő-testület hozzájárulását) egyértelműen sértő tartalmat hordoz. Mindezek alapján helytállóan került sor a jóhírnév-sértés megállapítására. A jogsértés megállapítására figyelemmel helytállóan került sor az igényelt, objektív jogkövetkezmény alkalmazására. A Kúria a további jogsértéstől való eltiltás iránti kérelem elutasításával nem foglalkozhatott, miután a felperes nem terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet.
- [29] A jogerős ítélet szubjektív jogkövetkezményként nem vagyoni kártérítésről is döntött. A korábbiak szerint az I. rendű alperesnek a második közlemény vonatkozásában nem sikerült bizonyítania a felróhatóság hiányát, hiszen ezen időpontban már a korábbi közleményét az önkormányzat helyesbítette és a lefolytatott bizonyítási eljárásból megállapítható volt, hogy az I. rendű alperes beszélgetőpartnerei sem állították azt, hogy december 14-én ők a felperessel együtt írták volna alá a kérdéses szerződést. Miután pedig a második cikk vonatkozásában az I. rendű alperes magatartása nem nélkülözte a felróhatóságot, nem volt akadálya a nem vagyoni kártérítés megítélésének. A megítélt nem vagyoni kártérítés mértéke (250.000 forint) a Kúria szerint nem tekinthető eltúlzottnak. Akkor is megalapozottan járt el a jogerős ítélet, amikor pontosan megállapította az elégtétel adásának szövegét.
- [30] Mindezekre figyelemmel a Kúria az érdemben helytálló jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [31] Alaptörvény I. cikk (1), (2) és (3) bekezdése, VI. cikk (1) bekezdése, IX. cikk (1) és (4) bekezdése, 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 75. § (1) bekezdése, 78. § (1) és (2) bekezdése, Pp. 78. § (1) bekezdése, 206. § (1) és (3) bekezdése, 275. § (3) bekezdése, 3. § (2) bekezdése, 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése, 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése

Záró rész

- [32] A Kúria az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmét tárgyaláson

bírálta el. A pervesztes I. rendű alperest kötelezte a perköltség megfizetésére, amely a felperes képviselői munkadíjából és a felülvizsgálati eljárási illetékből tevődik össze.

Budapest, 2018. február 21.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

S.K.

bíróági ügyintéző